

ІНСТИТУТ ВИЩОЇ ОСВІТИ АПН УКРАЇНИ

Свідоцтво про державну реєстрацію серія КВ № 5049
від 11 квітня 2001 р.

ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ № 2
(Додаток 1)

Засновано у 2001 році

Передплатний індекс 23823

ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА НАУКОВИЙ ЧАСОПИС

2007 р.

Київ – Рівне

Тематичний випуск

**ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ:
МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ,
ТЕХНОЛОГІЇ**

(2 том), 2007 р.

**Тематичні рубрики випуску:
Філософія освіти як духовна парадигма модернізації ВНЗ України
Педагогіка вищої школи і навчальна дисципліна
Технологічний підхід (проектування інноваційних технологій навчання і виховання)
Інформаційні та інтерактивні технології у вищій освіті**

Київ – Рівне

Рекомендовано до друку Рішенням Вченої ради Інституту вищої освіти України протокол № 5/3 від 21 травня 2007 р.

Вища освіта України №2 (додаток 1). Тематичний випуск „Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології”. – Т.2. – Рівне: РДГУ, 2007. – 211 с.

У тематичному випуску часопису „Вища освіта України” вміщені наукові статті фахівців з питань методології, теорії та технологій педагогіки вищої школи.

Співвідношення філософії освіти та педагогіки вищої школи, напрямки уточнення предмету, обґрунтування змісту, виокремлення інноваційних чинників її розвитку; конструювання моделей „ідеального випускника” та „ідеального викладача” вищих навчальних закладів; результати досліджень по реалізації технологічного підходу у вищій освіті та надання їй особистісно-зорієнтованої спрямованості – ось далеко не повний спектр проблем та питань, до висвітлення та спроби розв’язання яких звертаються автори випуску.

Особлива увага загострюється обґрунтуванню філософії освіти як духовній парадигмі модернізації вищих навчальних закладів, методологічній основі педагогіки вищої школи.

Публікації тематичного збірника адресовані науковцям, дослідникам психолого-педагогічних та управлінських проблем розвитку освітньої справи в Україні та за її межами.

Головний редактор:

Віктор АНДРУЩЕНКО, доктор філософських наук, професор, академік АПН України, голова наглядової ради Інституту вищої освіти АПН України

Перший заступник головного редактора:

Володимир ЛУГОВИЙ, доктор педагогічних наук, професор, академік АПН України, директор інституту вищої освіти АПН України

Редакційна колегія:

Віталій БАБАК, доктор технічних наук, професор, ректор Національного авіаційного університету
Віль БАКІРОВ, доктор соціологічних наук, професор, ректор Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна
Іван ВАКАРЧУК, доктор фізико-математичних наук, професор, ректор Львівського національного університету імені І.Я.Франка
Микола ЄВТУХ, доктор педагогічних наук, професор, академік-секретар відділення Вищої школи АПН України, академік АПН України

Михайло ЗГУРОВСЬКИЙ, доктор технічних наук, професор, академік НАН України, ректор Національного технічного університету України „Київський політехнічний інститут”

Іван ЗЯЗЮН, доктор філософських наук, професор, академік НАН України, директор Інституту професійної освіти АПН України

Василь КРЕМЕНЬ, доктор філософських наук, професор, академік НАН України, президент АПН України

Микола МИХАЛЬЧЕНКО, доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, завідувач відділу Інституту вищої освіти АПН України, президент Української академії політичних наук
Олекса ОНИЩЕНКО, доктор філософських наук, професор, академік-секретар НАН України, директор Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, академік НАН України

Ганна ОНКОВИЧ, доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу Інституту вищої освіти АПН України (заступник головного редактора)

Геннадій ПІВНЯК, доктор технічних наук, професор, академік НАН України, ректор Національної гірничої академії України
Віктор СКОПЕНКО, доктор хімічних наук, професор, академік НАН України, ректор Київського національного університету імені Т. Г. Шевченка

Валерій СМОЛІЙ, доктор історичних наук, професор, академік НАН України, директор Інституту історії НАН України
Михайло СТЕПКО, кандидат фізико-математичних наук, професор, перший заступник директора Інституту вищої освіти АПН України

Петро ТАЛАНЧУК, доктор технічних наук, професор, академік АПН України, президент Відкритого міжнародного університету розвитку людини „Україна”

Василь ТАЦІЙ, доктор юридичних наук, професор, академік НАН України, ректор Української національної юридичної академії імені Ярослава Мудрого

Юрій ШЕМШУЧЕНКО, доктор юридичних наук, професор, академік НАН України, директор Інституту держави і права НАН України

Микола ШКІЛЬ, доктор фізико-математичних наук, професор, академік АПН України

Редакційна колегія з напрямів:

педагогіки
- Надія БІБІК, Наталія ДЕМ’ЯНЕНКО, Леонід КАНЩЕНКО, Галина КОЗЛАКОВА, Олексій МОРОЗ, Тамара ЯЦЕНКО

психології
- Іван БЕХ, В’ячеслав КАЗМІРЕНКО, Сергій МАКСИМЕНКО, Віталій ТАТЕНКО, Юрій ТРОФИМОВ
філософії
- Петро ГНАТЕНКО, Леонід ГУБЕРСЬКИЙ, Анатолій КОНВЕРСЬКИЙ, Валентин КРИСАЧЕНКО, Володимир ЯРОШОВЕЦЬ

політології
- Микола ГОЛОВАТИЙ, Федір КИРИЛЮК, Віктор ПАЗЕНОК, Віталій СКУРАТІВСЬКИЙ
економічної теорії
- Віталій БОБРОВ, Володимир ЄВТУШЕВСЬКИЙ, Юрій НІКОЛЕНКО, Антон ФІЛІПЕНКО, Дмитро ЧЕРВАНЬОВ

Редакційна колегія випуску: Андрущенко В.П., Луговий В.І., Постоловський Р.М., Павелків Р.В., Степко М.Ф., Левшин М.М., Сілков В.В., Євтух М.Б., Маноха І.П., Невмержицький О.А., Михальченко М.І., Волинка Г.І., Поніманська Г.І., Малофій І.В., Уваркіна О.В., Дем’яненко Н.М., Корольов Б.І., Онкович Г.В., Козлакова Г.О., Корсак К.В., Бобров В.Я., Дем’янюк Т.Д., Лутай В.С.

Відповідальний редактор випуску: Левшин М.М.

За достовірність фактів, дат, назв і т.п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи не рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 01014 м. Київ - 14, вул. Бастіонна, 9. Інститут вищої освіти АПН України. Тел.: 286-68-04, 286-63-68
33028 м.Рівне, вул.Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет.

3. <http://www.gdo.kiev.ua/files/2004/db.php?2405>.
4. Закон України “Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні”. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2003, N 13, с.93
5. Юткина Ю. Дистанционное образование: плюсы и минусы. <http://www.distance-learning.ru/db/el/ODD78502474DC002C3256F5C002C1C68/doc.html>
6. Ишков А.Д. Проблема саморганизации в условиях дистанционного обучения. <http://ito.bitpro.ru/2003/III/2/III-2-2275.html>
7. Reese R. Distance and Mediated Learning: Essay from Experience. Journal of Interdisciplinary Studies, Fall 1998. <http://www.csponoma.edu/~rreese/DISTANCE.html>
8. Кликунов Н. Д. Системные риски, порождаемые развитием дистанционного высшего образования в России. // Университетское управление: практика и анализ. – 2003. – № 5-6 (28). С. 78-80.
9. Озеркова И. А. Педагогические технологии в дистанционном образовании. <http://ito.bitpro.ru/2003/III/2/III-2-1443.html>
10. Barron Ann. A Teacher’s Guide to Distance Learning. College of Education, University of South Florida. <http://fcit.coedu.usf.edu/distance.htm>

УДК 37.011.31:78.001.76

І.С. Григорчук

КОМП'ЮТЕРНІ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВИХ ПЕРСПЕКТИВ ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА

***Резюме.** Стаття присвячена дослідженню проблеми розширення системи засобів удосконалення професійної компетенції фахівців у сфері музичного мистецтва як фактору активізації процесу формування життєвих перспектив. Предметом дослідження визначені комп'ютерні технології.*

Ключові слова: інновації, інформаційний простір, музикант-педагог.

Постановка проблеми. Спосіб буття сучасного суспільства не мислиться без стрімкого росту технологій виробництва і, чи не у першу чергу, обумовлюється станом інформаційного забезпечення. Музичне мистецтво у сфері суб'єктів людської діяльності також щодамі активніше заявляє на своє право користуватися здобутками економічних та технічних “ноу хау”, що через термін “мультимедіа” звертається до конкретних “медіа” – звуку та відео – і умов їх появи на сучасних носіях інформації.

Створення потужних і умілих програм редагування і обробки цифрового звуку, що без проблем функціонують в межах окремого персонального комп'ютера, не утворює конкуренції дорогим професійним музичним студіям, але дозволяє провести досить якісний запис звуку, його очистку, збагачення спеціальними ефектами, форматування і запис готового матеріалу на цифрові носії звуку.

Створення і обробка цифрового звуку – ось можливості індивідуальної роботи з музичним матеріалом на сучасній техніці, що спрощують колись довготривалий та матеріалоємний спосіб традиційних аналогових засобів продукування музичного звуку.

Процес професійної підготовки фахівця у галузі музичного мистецтва сьогодні неможливий без урахування в ході навчання вищенаведених інновацій, що, до того ж, сприяє орієнтації сучасного музиканта і педагога на активний спосіб буття як фактор формування життєвих перспектив в умовах інформаційної технологізації сучасного суспільства.

У світлі того, що новація – це саме засіб (новий метод, методика, технологія, програма тощо), а інновація – це процес освоєння цього засобу, інноваційна діяльність – створення нового (оригінальних прийомів, цілісних педагогічних концепцій), що змінює звичайний погляд на явище, перебудовує відносини.

Музикант-педагог в інноваційному середовищі – це дослідник власної особистості та діяльності вихованців. Аналіз інноваційної практики дозволяє стверджувати, що результативність інноваційної діяльності залежить не лише від його професійної майстерності, фахової підготовки, а й від особистісної готовності розпочати перетворення навчально-виховного процесу, розширювати систему засобів. Готовність розглядається як внутрішня сила, що формує інноваційну позицію педагога.

Готовність – складне інтегроване утворення, що включає мотиваційний, емоційно-вольовий, пізнавальний компоненти. Кожний компонент готовності до інноваційної діяльності характеризується певними особливостями, які виявляються на стадії підготовки, “настроювання” педагога на перетворюючу діяльність.

До мотиваційної сфери регуляції активної життєдіяльності людини належать ціннісні орієнтації особистості, що визначають спрямованість її інтересів, нахилів, вибір способів діяльності. Сформованість, ієрархічність системи ціннісних орієнтацій визначає рівні психологічного і соціального розвитку індивіда, особистісне самовизначення, ступінь особистої зрілості.

Позитивна мотивація до інноваційної діяльності проявляється через задоволення особистісних і професійних потреб педагога (створення і застосування нового, підвищення педагогічної майстерності, подолання професійних труднощів) і визначається, насамперед, єдиним важливим мотивом особистісного і професійного самоствердження педагога у новій для нього діяльності.

Особистісне самовизначення М.Р.Гінзбург [1] визначає як змістовне конструювання людиною свого

життєвого шляху, як спорідненість дій (актуального і потенціального). Як функції психологічного теперішнього часу виступає саморозвиток, що включає в себе самопізнання і самореалізацію. Самопізнання розглядається як процес привласнення конкретних цінностей і визнання їх індивідом як своїх особистих, а самореалізація – як спосіб утвердження цих цінностей у кожному конкретному виді діяльності.

Зрілості (по Ю. Завалевському) [2], людина досягає, зокрема, через оцінку того, що її оточує з позицій відповідальності за те, що відбувається у суспільстві на основі утвердження потреби активного соціального буття людини. Відповідальність визначає дану активність, детерміновану як відносно зовнішніх умов (соціально-історичних), так і внутрішніх (психологічна рефлексія).

Саме таке ставлення до нововведень відображає сформованість емоційно-вольового, активно-діяльного компонента готовності педагога до інноваційної діяльності. Порівняння результатів, одержаних різними дослідниками (зокрема, Є.В.Бондаревською, Т.І.Поніманською, В.О.Сластьоніним та ін.), аналіз їх у контексті визначеної нами проблеми, дозволяє виокремити такі показники готовності музиканта-педагога до використання комп'ютерних інформаційних технологій як фактор професійного самоутвердження, розширення сфери життєвих перспектив:

- інформованість про новітні педагогічні технології, знання новаторських методик роботи;
- усвідомлена потреба використання даних інноваційних технологій на рівні власної педагогічної практики;
- бажання створювати власні творчі методики, проводити експериментальну роботу.

На жаль, вузівська підготовка майбутніх педагогів, її технічне та технологічне забезпечення не завжди відповідають сучасним вимогам. Причини такої неадекватності, на наш погляд, полягають у тому, що у сфері професійно-педагогічної підготовки виявляється дисонанс між цінностями викладачів і студентів, процеси оновлення недостатньо враховують потреби студентів (значна кількість студентів не задоволені освітою, яку одержують), процес професійної підготовки майбутніх педагогів здебільшого не орієнтований на забезпечення готовності до нововведень, що гальмує розвиток інноваційної поведінки.

У світлі вищенаведеного важливу роль, на нашу думку, посідає в процесі підготовки магістрів на музично-педагогічному факультеті навчальна дисципліна “Комплексні інноваційні технології у галузі музичного мистецтва”

Курс “Комплексні інноваційні технології у галузі музичного мистецтва” покликаний:

- сформувати систему уявлень про сучасний інформаційний простір і місце у ньому сучасного музичного мистецтва;
- надати необхідну суму знань, яка дозволить орієнтуватися в загальних принципах технологій нововведень щодо інформаційного забезпечення процесу навчання музики та музичного виховання;
- забезпечити доступ до адрес інформаційних джерел з питань інноваційних технологій.

Тематичний план курсу складають:

Тема 1. Інноваційні інформаційні технології і музичне мистецтво (2 год.).

Неологія. Інновації. Технологія. Система. Сучасні технічні засоби для збереження і відтворення музики. Електронні музичні інструменти Yamaha, Roland, Korg тощо..., способи відтворення та запису звуку на них.

Тема 2. Комп'ютер і звук (2 год.).

Цифровий звук. Аналогово-цифрове відтворення. Звукові карти. Синтезований звук (MIDI). Частотний синтез (FM) і хвильова таблиця (Wavetable). Форм-фактор. Розрядність. Частота цифрування. 3D-звук. Dolby digital. MP3. Професійні звукові карти.

Тема 3. Мультимедіа-програми (4 год.).

Звукові редактори. Програми для запису і обробки цифрового звуку. Редактори цифрового звуку: CoolEdit Pro, SoundForge, WaveLabel. Обробка записаного звуку. Мікшування. Зведення доріжок. Програми для створення і редагування синтезованої музики (MIDI). Секвенсори Cakewalk Express, Cakewalk Pro Audio. Віртуальні синтезатори. Gigasampler. Програми для копіювання і зжаття цифрового звуку. Audiograbber, Cdex.

Тема 4. Нотний редактор Finale (2 год.).

Особливості настроювання інтерфейсу Finale. Створення власної партитури. Набір нотного тексту. Оформлення тексту та операції з ним. Програвання партитури. Експорт і імпорт інформації.

Тема 5. Internet як джерело технологічної інформації (2 год.).

Основні поняття (види ресурсів www): сторінка, сайт, кільця, сервер портал. Пошук інформації. Адреси і характеристика музичних сайтів Internet.

З першого погляду виникає запитання: а що музиканту-педагогу може дати такий набір мало зрозумілих понять і термінів? Охарактеризуємо лише окремі моменти тем за елементами складності:

1. Музичні інструменти Yamaha, Roland, Korg та інші (будь-який з доступних) особливої характеристики не потребують, так як за принципами музикування є відносно точним відповідником виконавства на фортепіано.

2. В ході професійної діяльності педагога-музиканта виникає потреба створення особистих музичних бібліотек різного підбору і послідовності. Проте кожний трек на audio CD займає в середньому 30-40 Мбайт, тому особливою популярністю сьогодні користуються програми, які дають змогу компресувати (зжимати) звук, тим самим зменшуючи об'єм займаного на певному носії місця. Так формат mp3 сьогодні дозволяє зжимати інформацію в 10 разів і більше, причому якість отриманого звучання залишається краща ніж на аудіокасеттах.

Процес такого зжаття називається граббінгом і виконувати його можна на звичайному CD-ROM з допомогою деяких програм.

Для копіювання звукової інформації в формат mp3 нам потрібні дві програми: граббер (система цифрового копіювання змісту AudioCD на жорсткий диск) та кодер (програма для копіювання отриманих файлів в MP3).

Сьогодні кодери і граббери працюють разом в межах кожної з програм (Audiograbber, Cdex, EAC, WinDAC), що дозволяє кодувати звук з CD в MP3 напряму без створення копії на жорсткому диску.

Audiograbber – безперечний лідер по популярності ще і тому, що у нас легко доступна “зламана версія” цієї взагалі-то захищеної комерційної програми.

Безкоштовна програма Cdex (<http://surf.to/cdex>) не має такої яскравої зовнішності, як Audiograbber, проте по функціональності перевершує його. В комплект поставки CDex включено декілька популярних кодерів – зокрема, найпопулярніший і якісний MP3-кодер Lame, який створений і безкоштовно розповсюджується програмістами-ентузіастами. Всього ж CDex підтримує близько десятка до десятка кодерів, що відповідають практично за всі популярні сьогодні формати зжатого звуку:

- MP2;
- MP3 – використовуються створені незалежними розробниками кодери Lame і Blade”
- WMA – використовується вмонтований у Windows кодер від Microsoft.

Якщо ж нам потрібна програма, яка зуміє максимально коректно скопіювати вміст вашого компакт-диска на комп'ютер, уникнувши при цьому прикрих клоцань і перешкод, то навряд чи знайдете що-небудь краще за безкоштовну програму EAC (<http://www.exactaudiocopy.de>), яка володіє унікальною можливістю “вгризатись” в пошкоджені ділянки диску і зчитувати їх вміст в декілька проходів. Правда, на відміну від більшості інших програм цього класу, EAC потребує тонкої настройки. До того ж її інтерфейс поки що досить заплутаний, і розібратись в численних меню програми зможуть лише досвідчені користувачі.

3. Стандарт MIDI надає нам особливі можливості для музичної творчості. Для цього бажано мати робочий інструмент у вигляді MIDI-клавіатури, що дасть можливість вводити музичну інформацію посередництвом редакторів-секвенсорів. Нескладні секвенсори входять в поставку кожної більш-менш серйозної звукової карти (Digital Orchestrator Plus, Cakewalk Express тощо). Остання, зокрема, досить функціональна, проста і зрозуміла пересічному користувачу програма.

Для редагування цифрового звуку на професійному рівні до секвенсорів можна підключати інші модулі, сумісні з Direct X, які можуть підключатись до програми редактора – SoundForge, Cooledit Pro, WaveLab, Cakewalk.

У більшості секвенсорів є вмонтований нотний редактор, що дозволяє при потребі подати створену мелодію у вигляді нотного ряду, ввести в комп'ютер за допомогою миші і клавіатури ноти потрібної мелодії, а іноді і розпізнати через сканування ноти з друку.

Існують і так звані “віртуальні синтезатори”, завдяки яким недорога карта може зазвучати як дорогий синтезатор Roland, Yamaha чи Korg. І мабуть найбільш популярним продуктом цього класу можна вважати GIGASAMPLER від компанії Nemesys (<http://www.nemesysmusic.com>). Даний програмний синтезатор працює з професійними звуковими банками, які можуть загрузатись як з жорсткого диска, так і з CD.

На додаток, до музичних “віртуальних синтезаторів” сьогодні випускається багато звукових бібліотек на CD, кожна з яких спеціалізується на конкретному типі звучання – від симфонічного оркестру до сучасної естрадної музики.

4. Нотний редактор Finale – одна з універсальних програм для набору, редагування та друку будь-якого нотного тексту.

5. Інтернет дає унікальну можливість доступу до світових інформаційних ресурсів: навчальних, довідкових та інших матеріалів у бібліотеках, банках даних, які знаходяться в багатьох країнах.

Одержання та опрацювання через Інтернет різноманітної музичної інформації стає новим напрямком у розвитку пізнавального інтересу учнів до музики, а також однією з форм з вивчення світового музичного мистецтва. Він містить у собі прочитання текстів, статей, художніх творів, прослуховування радіопрограм та музичних фрагментів, аналіз та одержання широкої інформації з усього світу з питань музики. І все це здійснюється через мережу Інтернету.

До того ж публікувати музику на своєму сайті в Інтернеті зовсім нескладно [3]. Для цього підготовлений Вами звуковий файл повинен бути в одному з популярних форматів – MPEG3, Real Audio або Windows Media. Тільки в цьому випадку об'єм файлу буде достатньо малий для того, щоб відвідувачі Вашого сайту побажали викачати його.

Для прикладу, розглянемо компресію у форматі MPEG3. Зкомпресувати файл можна в звуковому редакторі. „Cool Edit Pro” або „Sound Forge” цілком підійдуть для цієї мети. Щоб компресувати файл, його треба просто зберегти у форматі MPEG3. Заходимо в меню „File” – „Save as...”, як завжди, вибираємо каталог для збереження і задаємо ім'я файлу. Потім із списку „Тип файлу” вибираємо формат MP3 Audio (*.mp3). У списку настройок компресії „Template” знаходимо відповідну настройку. Чим більший потік (у нашому прикладі він рівний 128 кбайт/сек), тим вища якість, але тим більше об'єм файлу. Треба експериментувати для того, щоб знайти компроміс між об'ємом і якістю.

Найпростіший спосіб опублікувати файл на сторінці сайту – просто помістити посилання на нього. Для цього в коді сторінки поміщаємо рядок приблизно такого вигляду: назва музики.

При прогляданні сторінки в браузері рядок з назвою музики виглядатиме як звичайне посилання. А при клацанні по цьому посиланню на екрані з'явиться вікно, що пропонує відкрити файл або зберегти його на диску для подальшого використання.

Вищенаведене дозволяє зробити наступні *висновки*:

1. Ніщо і ніколи не замінить живого звучання музики, проте у професійній діяльності музикант-педагог сьогодні все частіше стикається з тим, що у сучасній літературі називається „сучасним інформаційним простором”.
2. Ступінь володіння сучасними інформаційними технологіями не має властивості активізувати власне музичну творчість, проте значно полегшує технічні сторони її організації, для ж педагога-музиканта сучасні комп'ютерні технології є засобом розширення методичних прийомів організації навчально-виховного процесу.
3. Комп'ютер як засіб доступу до сучасних інформаційних джерел у світлі підвищеного інтересу до нього юнацтва та молоді безумовно є фактором розширення сфери життєвих перспектив в процесі підготовки музиканта-педагога.

Література

1. Гінзбург М.Р. Психологічний зміст особистісного самовизначення // Вопросы психологии. – 1994. – №3. – С. 43-53.
2. Завалевський Ю.І. Проблеми громадянського виховання особистості та підходи до їх розв'язання в історії теоретичної думки // Педагогіка і психологія. – 2002. – № 4. – С.55-63.
3. Как написать музыку на компьютере // www.multitrade.com.ua.
4. Леонтьев В.П. Новейшая энциклопедия персонального компьютера. – М.: Олма-Пресс, 2003. – 920с.

Резюме. Стаття посвячена дослідженню проблеми розширення системи засобів по удосконаленню професійної компетенції фахівців в сфері музичного мистецтва як фактора активізації процесу формування життєвих перспектив. Предметом дослідження є визначення комп'ютерних технологій.

Ключевые слова: інновації, інформаційне просторство, музикант-педагог.

Summary. The article is devoted to research of problem to extend the facilities system of the improvement of specialists professional competence in the field of musical art as the factor to activate the forming process of vital prospects. Computers technologies there is the article of research.

Keywords: innovations, informative space musician-teacher.

УДК 378:316.6-057.875

О.І. Бульвінська

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА НА ЦИВІЛІЗАЦІЙНЕ САМОВИЗНАЧЕННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Резюме. У статті розглянуто вплив інформаційного суспільства на цивілізаційне самовизначення студентської молоді України, вплив інформаційних технологій на спілкування та процеси соціалізації студентів.

Цивілізаційне самовизначення в сучасній Україні набуває особливого значення як на державному, суспільному, так і на особистісному рівні. В умовах глобалізації, економічної, освітньої, наукової, інформаційної інтеграції з'являється можливість вибирати світоглядні, ідеологічні, ціннісні орієнтири. Звичайно, на цей вибір великий вплив мають домінуючі в певному етносі етнічні, ідеологічні, релігійні пріоритети, які передаються від покоління до покоління засобами освіти і виховання, мистецтва, мас-медіа [1;]. Але проблема цивілізаційного самовизначення особистості набуває особливої гостроти в умовах інформаційного суспільства, глобалізованого світу з його розмаїттям ціннісних орієнтирів.

Інформаційне суспільство – це суспільство, в якому виробництво і споживання інформації є найважливішим видом діяльності; інформація визнається найбільш значущим ресурсом; нові інформаційні і телекомунікаційні технології і техніка стають базовими, а інформаційне середовище разом з екологічним і соціальним – новим середовищем людини.

Засновниками соціологічної концепції побудови інформаційного суспільства є Д.Белл, Е.Торфлер, З.Бжезинський. Термін “інформаційне суспільство” був уведений у науковий обіг у 60-р. ХХ ст. фактично одночасно в США і Японії. Один з найбільш впливових теоретиків інформаційного суспільства Е.Торфлер, розглядаючи всі зміни людського суспільства з позиції культурних змін, ввів поняття „культурна хвиля”. В цьому понятті, дуже виразному і ємному, він підкреслював аполітичність і надідеологічність змін, що відбуваються, а також їх стихійність та невідворотність. За Торфлером, зараз ми живемо в період зіткнення культурних хвиль: народжується інформаційне, постіндустріальне суспільство, культура Третьої Хвилі. В історії людства було два подібних етапи: Перша Хвиля виникла 10 тис. років тому внаслідок появи землеробства; Друга – індустріальна – 300 років тому. Як друга хвиля була антисільськогосподарською, так і третя є антиіндустріальною за своїм світоглядом, своїм поняттям часу, простору, логіки та детермінованості [5].

Становлення інформаційного суспільства веде за собою радикальні зміни не тільки у сфері виробництва і ділової активності людей, а й у всій соціальній сфері. Виробництво інформаційної продукції поглинає все

ЗМІСТ

Секція 1**ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ ЯК ДУХОВНА ПАРАДИГМА МОДЕРНІЗАЦІЇ ВНЗ УКРАЇНИ**

<i>Похресник А.К.</i> До проблеми визначеності цілей і педагогіки сектору ВНЗ I-II рівнів акредитації	4
<i>Поляк О.В.</i> „Трава і асфальт” або еволюція соціологічної думки на теренах Радянського Союзу	7
<i>Пешко С.Є.</i> Вирішення екологічних проблем: аксіологічний аспект	10
<i>Невмержицька О.О.</i> Тенденції модернізації системи вищої освіти в умовах демократичної трансформації українського суспільства	14
<i>Луговська О.В.</i> Вплив цінностей громадянського суспільства на формування особистості.....	17
<i>Лесик Г.В.</i> Етнокоріння як передумова гуманізації освіти XXI століття.....	20
<i>Кулик О.М.</i> Освітньо-філософські ідеї українських громадських діячів та просвітителів кінця XIX – початку XX ст.	22
<i>Львіна В.Ю.</i> Реформи освіти в Україні - філософські аспекти й досвід розвитку бізнес-освіти в Сполучених Штатах Америки	26
<i>Временко М.В.</i> Історико-філософські засади гендерного виховання	28
<i>Вербець В.В., Фарина Н.П.</i> Проблеми ескалації та регуляції конфліктного потенціалу студентської молоді	31

Секція 2**ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ ЯК НАУКА І НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА**

<i>Яцук І.П.</i> Проектування виховної системи вищого навчального педагогічного закладу: сутність, структура, основи функціонування	35
<i>Хільковець В.У.</i> Наука в практиці роботи школи	38
<i>Федорова Н.В.</i> Особливості використання гумору в педагогічному процесі університету	40
<i>Тарутіна З.С.</i> Труднощі формування визначальних рис моделі „Ідеального випускника” ВНЗ XXI століття	44
<i>Снічук О.А.</i> Роль творчого компоненту у процесі вивчення іноземної мови студентами вищих навчальних закладів	47
<i>Сорока Л.П.</i> Актуальність педагогічних поглядів Івана Франка в контексті модернізації національної системи вищої освіти	49
<i>Смірнова Г.В.</i> Науково-організаційні основи методичної роботи у ВНЗ України.....	51
<i>Севастьянов В.В.</i> Проблеми інтеграції фундаментальної і професійної підготовки у вищій школі	56
<i>Приходько Ю.І.</i> Особистісно-орієнтована самостійна робота як засіб управління самоосвітою	58
<i>Перець О.</i> Формування професійної компетентності майбутнього вчителя у процесі викладання дисципліни „Вища освіта України та Болонський процес”.....	62
<i>Нечипорук Л.І.</i> Ноосферний підхід до формування цивілізаційної компетенції студентів вищого навчального закладу.....	65
<i>Мединська Н.М.</i> Текстоцентричний підхід у професійній підготовці майбутнього вчителя-словесника	67
<i>Мороз Л.В., Борицький В.І.</i> Психолінгвістичні механізми письма при вивченні іноземної мови студентами ВНЗ ...	70
<i>Кравченко І.М.</i> Курс „Педагогіка” в учительських інститутах України (поч. XX ст.)	73
<i>Карачун В.</i> Словники для вищої школи	77
<i>Ковальчук Л.</i> Система формування професійно-пізнавальних інтересів у майбутніх учителів початкової школи	81
<i>Заболотська О.О.</i> Формування педагогічної культури та творчості майбутніх учителів іноземних мов	83
<i>Герасименко Т.</i> Інноваційні аспекти дошлюбної підготовки студентської молоді.....	88
<i>Биденко Л.В.</i> Мовленнєва компетенція студента-нефілолога: причини низького рівня її сформованості.....	92
<i>Безкоровайна О.В.</i> Виховання особистісного самоствердження в процесі професійної підготовки майбутнього вчителя.....	96
<i>Бандура Р.Р.</i> Роль вузівського спецкурсу „Новітні технології навчання” у підготовці майбутнього вчителя до інноваційної діяльності в загальноосвітній школі	98

Секція 3**ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД В ОСВІТІ****(Проектування інноваційних технологій навчання і виховання)**

<i>Яковенко-Глушенкова Є.В.</i> Підготовка вчителів до формування моральної норми як базового елемента навичок культури поведінки учнів	100
<i>Филипчук М.С.</i> Становлення та розвиток методики роботи з естрадними оркестрами.....	102
<i>Савінова Н.С.</i> Технологічний підхід у підготовці майбутнього педагога до особистісно орієнтованого виховання учнівської молоді.....	106

<i>Орленко Н.</i> Дидактичні умови формування загальної фізичної підготовки майбутніх авіаційних фахівців	108
<i>Мусяця Л.Л.</i> Творча робота над задачами	113
<i>Литвиненко С.А.</i> Вивчення якості підготовки майбутніх учителів початкових класів у контексті реалізації принципів Болонського процесу	115
<i>Козлакова Г.О., Слободянюк А.А.</i> Стратегічні напрями розвитку психолого-педагогічної освіти у технічних університетах	118
<i>Кизима Р.А.</i> Кредитно-модульна система організації навчального процесу як необхідна умова мобільності та конкурентоспроможності випускників вищої школи	121
<i>Зубрицька О.М.</i> Об'єктивні і суб'єктивні показники якості середньої і вищої освіти: зарубіжний досвід	124
<i>Ісаєнко С.А.</i> Формування професійної культури студента як актуальна проблема сучасної педагогічної науки	127
<i>Зінченко Т.В.</i> Інновації у системі освіти Австрії як приклад європейських підходів до забезпечення якості освіти	132
<i>Добрідень А.В.</i> Проблема формування навичок самоосвітньої діяльності у практичній роботі школи	135
<i>Веремчук А.</i> Інноваційні технології реалізації навчального процесу у ВНЗ	139
<i>Васильєв О.М.</i> Актуальні питання розвитку військової освіти в контексті Болонського процесу	143
<i>Бондар І.</i> Інноваційні технології у підготовці майбутніх вчителів історії до формування креативності старшокласників	147
<i>Бужикова Р.І.</i> Поняття “педагогічна технологія” в педагогічній науці та практиці	150
<i>Бойко Г.М., Калайда І.С.</i> Врахування відхилень рухового розвитку в процесі початкового навчання технічних прийомів у настільному тенісі	153
<i>Бобренко Р.</i> Освітні засоби використання образотворчих мистецтв у забезпеченні культурознавчої компетентності майбутнього редактора широкого профілю	156
<i>Грицай Н.Б.</i> Ефективність технології підготовки майбутніх учителів до проведення позакласної роботи з біології	159
<i>Мищенко О.</i> Формування громадянської відповідальності у старшокласників на основі завдань сучасного навчання	162

Секція 4

ІНФОРМАЦІЙНІ ТА ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

<i>Бужиков Р.П.</i> Психолого-педагогічні особливості навчання іноземної мови майбутніх економістів	167
<i>Білоусова Л.І., Колгатін О.Г., Колгатіна Л.С.</i> Інформаційні технології статистичної обробки даних у педагогічному університеті	169
<i>Бородкіна І.Л.</i> Використання тестових опитувань при навчанні комп'ютерним технологіям студентів непрофільних спеціальностей	174
<i>Григорчук Т.В.</i> Ризики в забезпеченні якості дистанційного навчання та способи їх усунення	176
<i>Григорчук І.С.</i> Комп'ютерні інноваційні технології як засіб активізації процесу формування життєвих перспектив педагога-музиканта	182
<i>Бульвінська О.І.</i> Вплив інформаційного суспільства на цивілізаційне самовизначення студентської молоді	185
<i>Максимчук Б.А.</i> Підготовка до організації спортивно-масової роботи майбутніх учителів початкових класів як педагогічна проблема	187
<i>Лещенко Г.П.</i> Інтерактивні технології навчання української мови як засіб формування комунікативної компетенції	190
<i>Коваленко О.</i> Креативні технології у процесі формування культури професійного спілкування майбутніх авіадиспетчерів	193
<i>Ярошенко А.О.</i> Впровадження інформаційних технологій в навчальний процес у вищих навчальних закладах	196
<i>Носач І.В.</i> Методичні підходи до впровадження інтегративних фахових дисциплін в систему „коледж – ВНЗ”	199
<i>Парховнюк Г.</i> Підготовка майбутнього вчителя інформатики до використання інформаційно-комп'ютерних технологій у профорієнтаційній діяльності із старшокласниками	204
<i>Відомості про авторів</i>	208

Наукове видання

ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ № 2
(додаток 1)

Тематичний випуск
Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології
Том 2

Редакційна колегія випуску:

Андрущенко В.П., Луговий В.І., Постоловський Р.М., Павелків Р.В., Степко М.Ф., Левшин М.М., Сілков В.В., Євтух М.Б., Маноха І.П., Невмержицький О.А., Михальченко М.І., Волинка Г.І., Поніманська Т.І., Малофіїк І.В., Уваркіна О.В., Дем'яненко Н.М., Корольов Б.І., Онкович Г.В., Козлакова Г.О., Корсак К.В., Бобров В.Я., Дем'янюк Т.Д., Лутай В.С.

Відповідальний редактор випуску: Левшин М.М.

Комп'ютерна верстка: Кравчук В.Ю.

Комп'ютерний макет: Кравчук В.Ю.

Підписано до друку 21.05.2007 р. Формат 60x84 1/8. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Друк ізографічний. Ум. друк арк. 25,95. Замовлення № 28/1. Наклад 300.

Адреса редакції: 01014 м. Київ - 14, вул. Бастіонна, 9. Інститут вищої освіти АПН України.
Тел.: 286-68-04, 286-63-68
33028 м.Рівне, вул.Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
редакційно-видавничого відділу
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел.26-48-83

В – 55 Вища освіта України №2 (додаток 1). Тематичний випуск „Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології”. – Т.2. – Рівне: РДГУ, 2007. – 211 с.

У тематичному випуску часопису „Вища освіта України” вміщені наукові статті фахівців з питань методології, теорії та технологій педагогіки вищої школи.

Співвідношення філософії освіти та педагогіки вищої школи, напрямки уточнення предмету, обґрунтування змісту, виокремлення інноваційних чинників її розвитку; конструювання моделей „ідеального випускника” та „ідеального викладача” вищих навчальних закладів; результати досліджень по реалізації технологічного підходу у вищій освіті та надання їй особистісно-зорієнтованої спрямованості – ось далеко не повний спектр проблем та питань, до висвітлення та спроби розв'язання яких звертаються автори випуску.

Особлива увага загострюється обґрунтуванню філософії освіти як духовній парадигмі модернізації вищих навчальних закладів, методологічній основі педагогіки вищої школи.

Публікації тематичного збірника адресовані науковцям, дослідникам психолого-педагогічних та управлінських проблем розвитку освітньої справи в Україні та за її межами.